

Regionale Agenda Samenleving Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2006 t/m 2008

1.0 Inleiding

In Zuid-Holland Zuid, regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, werken Giessenlanden, Gorinchem, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Leerdam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland en Zederik samen. Sinds mei 2003 functioneert de bestuurscommissie Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, welke verantwoordelijk is voor het nemen van gezamenlijke besluiten. Er functioneren ook vier programmalijnen, waaronder de Programmalijn Sociale leefbaarheid en veiligheid. In deze Programmalijn nemen portefeuillehouders uit de acht gemeenten in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A-V) deel.

De Programmalijn Sociale leefbaarheid en veiligheid nam het op zich om samen met de Provincie de Regionale Agenda Samenleving A-V voor de jaren 2006 t/m 2008 op te stellen.

De Regionale Agenda Samenleving (RAS) is een afsprakenkader van de provincie en de samenwerkende gemeenten over de gezamenlijke en regionale aanpak van samenlevingsvraagstukken. In de RAS worden vraagstukken op hoofdlijnen verwoord in thema's en daarbij horende doelstellingen, te behalen resultaten (prestatie-indicatoren) en indicatieve middelen. De thema's worden in dit stuk kort aangestipt en zijn uitgewerkt in de formats als aanhangsels van de bestuursovereenkomst RAS Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2006-2008.

De bestuursovereenkomst wordt ondertekend namens de Provincie door Gedeputeerde mevrouw L. Huizer en door de voorzitter van de Programmalijn Sociale leefbaarheid en veiligheid de heer O. Sierksma.

In onderstaande paragraaf 2 worden de kaders van de RAS en de thema's van de RAS aangestipt. Paragraaf 3 gaat in op de inhoudelijke beleidsdoelen van de RAS en de middelen die de Provincie beschikbaar stelt voor de uitvoering van de RAS gedurende drie jaar. Paragraaf 4 geeft effecten van de invoering van de RAS weer voor de gemeenten en de Provincie. Paragraaf 5 stipt tot slot de organisatie en werkwijze van de uitvoering van de RAS aan.

2.0 Kaders en thema's van RAS Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2006-2008

Dat de provincie en de A-V met elkaar een meerjarige RAS af willen spreken sluit aan op de wens van de regio zelf alsmede op het College Werkprogramma 2003-2007 van de Provincie.

Diverse documenten van zowel de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden als de provincie liggen ten grondslag aan het komen tot de RAS. Vanuit de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden gaat het om de Sociale structuurvisie 2004 en de RAS 2005. Vanuit de provincie gaat het om de Staat van de Samenleving 2004, de Gebiedsanalyse Oost en het Actieprogramma Cultuurbereik 2005-2008.

De Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Provincie benoemen de volgende thema's om aan te pakken:

1. Pact van Bleskensgraaf (wonen, welzijn en zorg)

Doel is om te komen tot een levensloopbestendige Alblasserwaard-Vijfheerenlanden om senioren, zorgvragers en mensen met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen met afgestemde en adequate arrangementen welzijn en zorg. Als middel hiertoe is gekozen een Pact tussen gemeenten, zorgaanbieders, zorgvragers en woningbouwcorporaties te sluiten: het Pact van Bleskensgraaf. Ondertekening wordt voorzien januari 2006, waarna de uitvoering van de lokale actieplannen kan beginnen.

2. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Doel is een gemeenschappelijke voorbereiding en invoering van de Wmo te bewerkstelligen, alsmede intergemeentelijke implementatie van de (projecten inzake de) verschillende prestatievelen.

3 Cultuurparticipatie

Het doel is de deelname van burgers te vergroten aan kunst en cultuur door actieve participatie, het versterken van de regionale culturele infrastructuur alsmede de kwaliteitsverbetering van het openbaar bibliotheekwerk.

4. Jeugd

Het doel is om in het kader van de Wet op de Jeugdzorg te werken aan afstemming en meerjarige samenwerking bij het vormgeven en uitvoeren van jeugdzorgbeleid en preventief jeugdbeleid. Doel is tevens het jeugdbeleid in bredere context te plaatsen zodat een meer integraal (regionaal afgestemd) jeugdbeleid in relatie tot welzijns- veiligheids- en onderwijsbeleid ontstaat.

3.0 Doelstellingen RAS en middelen RAS A-V 2006-2008

Door in te zetten op de gezamenlijke aanpak van samenlevingsvraagstukken door middel van de Regionale Agenda Samenleving wil de Provincie met de samenwerkende gemeenten bijdragen aan:

- De versterking van de sociale en culturele infrastructuur in de regio. Dit is het geheel van voorzieningen en betrekkingen die burgers in hun verscheidenheid in staat stelt redelijk met elkaar om te gaan en maatschappelijk te participeren ofwel mee te doen aan de samenleving.
- Realisatie van een meer integrale en sluitende aanpak van samenlevingsvraagstukken om problemen te verminderen of op te lossen. De Provincie bundelt hiertoe middelen van beleidssectoren zoals diversiteitbeleid, onderwijs, regionaal zorgbeleid, sociale infrastructuur, seniorenbeleid en jeugdbeleid (gericht op convenant aansluiting jeugdbeleid – jeugdzorg).

De middelen die de Provincie inzet bestaan uit een (lump sum) RAS budget en middelen steunfuncties.

Naast het lump sum budget bestaat de mogelijkheid dat voor projecten waarvoor de subsidiemiddelen niet in de RAS zijn opgenomen, separate projectsubsidies te verkrijgen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van Cultuur. Hierbij kan sprake zijn van cofinanciering door gemeenten. Dit laatste is het geval bij de uitvoering van het Actieprogramma Cultuurbereik.

Het RAS budget is samengesteld op basis van de volgende berekening:

- een vast basisbedrag per regio
- een bedrag op grond van het aantal inwoners
- een bedrag van € 30.000,- voor coördinatie/secretariaat van de RAS en
- een deel van het budget kleine kernen.

De bedragen voor de drie jaar dat de RAS A-V loopt zijn als volgt:

- 2006: € 488.260,- (incl. € 84.755,- middelen convenant Jeugd en kleine kernenbeleid)
- 2007: € 526.000,- (idem)
- 2008: € 542.000,- (onder voorbehoud van doorloop convenant Jeugd na 2007).

De middelen steunfuncties zijn gereserveerde uren binnen de boekjaarsubsidies van provinciale steunfuncties en expertisecentra voor de RAS Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Het betreft 540 uren. Deze uren zijn als volgt samengesteld: 300 uur Meander, 150 uur PJ Partners en 90 uur JSO. De uren zijn voor rekening van de provincie. In overleg met de A-V worden de uren voor tweede lijnsactiviteiten, zoals advies en methodiekontwikkeling, ingezet. De uren steunfunctiewerk zijn

bedoeld voor regionale tweede lijnsactiviteiten en zijn niet bedoeld voor (lokale) eerstelijns activiteiten.

Het thema Cultuurparticipatie in de RAS wordt gefinancierd met sectorale middelen Cultuur (tenzij anders aangegeven). Deze middelen zijn dus niet opgenomen in het lump sum budget. De middelen Cultuur zijn deels afkomstig uit Rijksbeleid. Voor besteding van deze middelen blijft daarom een aparte procedure en verantwoording richting de Provincie nodig.

Voor de beleidsterreinen waarvan de voormalige subsidiegelden nu via de RAS ter beschikking komen, kunnen gemeenten naast de RAS middelen in principe geen aanvragen voor subsidie meer doen bij de provincie. Voor de overige subsidiemiddelen blijft het gemeenten en maatschappelijke organisaties vooralsnog vrij aanvragen in te dienen. Niet in het RAS budget 2006 zijn opgenomen:

- Financiering Regionaal Zorgberaad (incl. project wonen, zorg, welzijn t/m 2006)
- Innovatieprojecten jeugdzorg/jeugdbeleid
- Beleid aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Wanneer individuele gemeenten en organisaties subsidie aanvragen, legt de provincie de aanvragen naast de RAS (zie ASV Zuid-Holland, hoofdstuk Samenleving, artikelen 1.8 en 11.9 www.zuid-holland.nl). Indien de inhoud van een aanvraag overeenkomt met de doelstellingen en/of prestatie-indicatoren op de vigerende RAS, stuurt de provincie de aanvraag door naar de regio met het verzoek het betreffende onderwerp te betrekken bij de uitvoering van de RAS.

4.0 Effecten van de invoering RAS voor gemeenten en provincie

De invoering van de RAS levert voor de samenwerkende gemeenten de volgende effecten op:

- De synergie van samenwerkende overheden wordt vergroot, maatschappelijke vraagstukken worden meer integraal aangepakt, opdat inwoners beter kunnen worden bediend.
- De samenwerkende gemeenten hebben de regie over de uitvoering van de RAS. Zij zijn de opdrachtgever voor de uitvoering van de RAS. Dit met inachtneming van de bevoegdheden van de gemeenteraden en colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten afzonderlijk.
- Het provinciale RAS budget wordt lump-sum ter beschikking gesteld. Er bestaat daardoor vrijheid te schuiven binnen én tussen de thema's en de drie jaren. De vrijheid bestaat ook wat betreft de inschakeling van derden voor de uitvoering van de RAS.
- Er vindt een jaarlijkse verantwoording plaats richting de Provincie op basis van de thema's, doelstellingen en prestatie-indicatoren. Per jaar wordt daartoe een beknopt voortgangsverslag opgesteld voor het jaarlijkse bestuurlijk overleg met de Provincie. Op dit overleg kan worden besloten nieuwe thema's toe te voegen of bestaande thema's te wijzigen of te beëindigen. De RAS kan inhoudelijk en financieel groeien bij voldoende ontwikkeling.

5.0 Organisatie en werkwijze uitvoering RAS

De Programmalijn Sociale leefbaarheid en veiligheid is verantwoordelijk voor het opstellen en uit laten voeren van de RAS. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke uitvoering ligt in handen van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten.

Wat betreft regionale besluitvorming ligt deze voor het thema Cultuurparticipatie binnen het portefeuillehoudersoverleg Cultuur. Over en weer vindt terugkoppeling plaats met de Programmalijs Sociale leefbaarheid en veiligheid.

Wat betreft het subthema convenant aansluiting jeugdbeleid – jeugdzorg, binnen het thema Jeugd, ziet het portefeuillehoudersoverleg Jeugd zich als adviserend richting de Programmalijs Sociale leefbaarheid en veiligheid.

In de bestuursovereenkomst RAS A-V 2006-2008 staan, zoals gesteld, de vier thema's uitgewerkt met doelstellingen, prestatie-indicatoren en middelen (een indicatie). In de bestuursovereenkomst staan ook wederzijdse verplichtingen en inspanningen. Na ondertekening van de bestuursovereenkomst vraagt de regio Zuid-Holland Zuid/Alblasserwaard-Vijfheerenlanden subsidie aan bij de provincie en ontvangt na goedkeuring het RAS budget.

Provincie en samenwerkende gemeenten maken afspraken op hoofdlijnen. In de uitvoering zijn de samenwerkende gemeenten vrij de middelen te besteden om de afgesproken prestaties te halen. Aangezien het RAS-budget een lump sum budget is, kan het zinvol zijn een adviesgroep van ambtelijke projectleiders in te stellen. Bovendien zijn er relaties en dwarsverbanden tussen de verschillende thema's welke in een dergelijk overleg kunnen worden gelegd en bewaakt. Indien gewenst is de provincie bereid in een dergelijke adviesgroep als waarnemer/adviseur deel te nemen. De ambtelijke adviesgroep kan bijvoorbeeld tevens het jaarlijks te houden bestuurlijk overleg met de provincie voor bereiden.

De Provincie stelt menskracht ter beschikking om diensten te verlenen bij het opstellen van de RAS. Na ondertekening van de RAS blijven beleidsmedewerkers beschikbaar om naar behoefte en binnen redelijke grenzen de samenwerkende gemeenten te adviseren/ondersteunen bij de implementatie van de RAS. Gestreefd wordt naar een "warm" ambtelijk en bestuurlijk contact tussen Provincie en gemeenten dat bevorderend werkt op de uitvoering van de RAS. Hiertoe behoort een adequate vorm van monitoring waaruit jaarlijks een voortgangsverslag ten behoeve van de Colleges van Burgemeester en wethouders en Gedeputeerde Staten kan worden opgesteld.

Tot slot.

Met de integrale Regionale Agenda Samenleving Alblasserwaard-Vijfheerenlanden 2006 – 2008 bundelen de A-V en de Provincie hun krachten voor de aanpak van meer complexe maatschappelijke vraagstukken. Het gaat daarbij om een groeimodel. Op het jaarlijks te houden bestuurlijk overleg tussen de A-V en de Provincie kunnen (sub)thema's worden toegevoegd, gewijzigd of beëindigd. Het gaat immers om het versterken van de sociale en culturele infrastructuur door mensen en voor mensen. En hier zit altijd beweging in!